

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА НА ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИЧНИХ КЛАСИФІКАЦІЙ

Н.О.Парфенцева,

*доктор економічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри прикладної статистики
Національної академії статистики, обліку та аудиту
Державної служби статистики України,*

А.В.Варнідіс,

*заступник директора департаменту статистичної методології -
начальник відділу статистичних класифікацій
Державної служби статистики України*

Одним з основних інструментарієм статистики є класифікації. Статистичні класифікації призначені для розподілу даних за категоріями. При розробленні статистичних класифікацій використовують певні методологічні засади, яку обумовлюються соціально-економічним розвитком суспільства, країни. Використання методологічних засад в статистичних класифікаціях тісно пов'язано з розвитком економічної науки, яка теж обумовлена соціально-економічним розвитком суспільства. Таким чином, взаємозв'язок економічної науки і методологічних засад статистичних класифікацій ґрунтується на соціально-економічному розвитку суспільства. Відповідно до цього, вивчення методологічних засад статистичних класифікацій слід розпочинати з розгляду соціально-економічного розвитку суспільства, країни у певні історичні періоди.

Питанням побудови статистичних класифікацій приділяється увага переважно у методологічній та нормативній літературі міжнародних, європейських та національних класифікаціях [1-4, 8-14]. Розгляду методологічних засад побудови статистичних класифікацій у науковій літературі присвячені роботи М.С.Бургіна, А.В.Варнідіс, В.І.Гладкової, О.Й.Давидової, Ю.Г.Жуковської, В.І.Карпова, Л.Є.Момотюк, О.Г.Осауленка, Н.О.Парфенцевої, М.Г.Сидоренко, Н.М.Товмаченко, К.М.Шишкіної та інших вчених та практиків-статистиків. Активно дискутуються питання побудови та використання системи національних класифікацій України.

Метою дослідження є аналіз впливу соціально-економічного розвитку суспільства на основні методологічні засади статистичних класифікацій.

Розгляд впливу соціально-економічного розвитку суспільства, країни на методологічні засади побудови статистичних класифікацій розпочнемо із Загального класифікатора галузей народного господарства (ЗКГНГ) колишнього Радянського Союзу [14], в основу якого були покладені поняття виробничої і невиробничої сфери. За своєю суттю ці поняття склали основні економічні принципи планової соціалістичної економіки: у виробничій сфері створювався національний продукт і прибуток (виробництво продукції і так званих матеріальних послуг), у невиробничій (нематеріальній) сфері галузі народного господарства мали тільки перерозподільний характер, і вважалося, що у цій сфері не створюються ні продукти, ні первинний прибуток.

Відповідно до ЗКГНГ до виробничої сфери належали 15 галузей економіки: промисловість, сільське господарство, лісове господарство, рибне господарство, транспорт і зв'язок, будівництво, торгівля і громадське харчування, матеріально-технічне постачання і збут, заготівля, інформаційно-обчислювальне обслуговування, операції з нерухомим майном, загальна комерційна діяльність для забезпечення функціонування ринку, геологія й розвідка надр, геодезія й гідрометеослужба, виробничі види побутового обслуговування населення, інші види діяльності сфери матеріального виробництва. До невиробничої сфери належали 9 галузей економіки: житлово-комунальне господарство, невиробничі види побутового обслуговування, охорона здоров'я, фізична культура і соціальне забезпечення, освіта, культура і мистецтво, наука і наукове обслуговування, фінанси, кредит, страхування, пенсійне забезпечення, управління, об'єднання громадян.

Деякі типи підприємств могли належати як виробничій, так і невиробничій сфері залежно від того, яке підприємство чи організацію вони обслуговували. Наприклад, інформаційно-обчислювальні центри, що перебували на самостійному балансі і обслуговували підприємства невиробничої сфери були віднесені до виробничої сфери, а підприємства з тією ж функцією, але такі, що не мали фінансової самостійності і належали будь-якому іншому (навіть промисловому) підприємству, належали до невиробничої сфери.

В основу сучасних статистичних класифікацій видів економічної діяльності, продукції і товарів покладені поняття, які відображають економічний світогляд розвитку сучасного суспільства з ринковою економікою. Так, у сучасних міжнародній, європейській та національній статистичних класифікаціях видів економічної діяльності [1-4, 8-14] підприємства й організації всіх видів діяльності поділяються на видобувні, обробні і такі, що надають послуги. Крім того, в останніх редакціях міжнародної, європейської та національної класифікацій видів економічної

діяльності почали розрізняти окремі види економічної діяльності зі збирання, оброблення та видалення відходів і брухту та з відновлення матеріалів.

Згідно з міжнародними стандартами, підприємства видобувних видів – сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство (секція А), добувна промисловість і розроблення кар'єрів (секція В). Підприємствами, що обробляють сировину, слід вважати підприємства переробної промисловості (секція С), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (секція D). Видом економічної діяльності зі збирання, оброблення та видалення відходів і брухту та з відновлення матеріалів є водопостачання; каналізація, поводження з відходами (секція E). Підприємства решти видів діяльності (секції F-U), наприклад, оптової та роздрібною торгівлі, транспорту, інформації та телекомунікації, фінансової та страхової діяльності вважаються такими, що надають послуги. Будівництво займає граничне положення між обробними видами діяльності та видами діяльності, що надають послуги і його підприємства умовно віднесені до таких, що надають послуги.

У сучасних статистичних класифікаціях продукції широко використовується поняття послуги як результату економічної діяльності, відносно якого не можна встановити права власності. Послуги не підлягають продажу окремо від процесу їх виробництва. Послуги є також результатом економічної діяльності, яка зазвичай виконується на замовлення і полягає у зміні споживчих якостей, замовлених споживачем цієї послуги. Момент завершення виробництва послуги збігається із моментом надання її споживачеві.

Особливою продукцією, представленою в сучасній класифікації продукції (СРА) є так звані “продукти експертних знань”, які є результатом творчого процесу, що виконує суб'єкт самостійно. Ці продукти не підпадають під визначення послуг, але й не є фізичними об'єктами. Однак їх можна вважати “нематеріальними товарами” (такими як оригінали наукових досліджень, проектно-конструкторські роботи тощо), не зважаючи на те, що такого поняття не існує.

Однак для кращого розуміння структури класифікації продукції (СРА) необхідно пояснити деякі особливі характеристики (деталі). Вони пов'язані з певними типами продукції, які потребують додаткових пояснень, щоб зрозуміти, за якими критеріями їх краще класифікувати.

Відправним пунктом здійснення класифікації продукції є визначення властивих їй елементів.

Продукція, подібно до видів економічної діяльності, може складатися з декількох компонентів. Як і у випадку із допоміжними видами економічної діяльності, компоненти товарів і послуг також можуть підтримувати основну функцію товару або основне призначення послуги.

Наприклад, пакувальні матеріали для товарів, призначених для роздрібною торгівлі, за допомогою яких цей товар упаковують або доповнюють

інструкцією з користування, використовують задля того, щоб підтримати призначення “основної” продукції. Так само не класифікуються дрібні деталі, які використовують для надання послуг, класифікованих у категорії 45.20.1 “Послуги з технічного обслуговування та ремонту автомобілів і легкових автотранспортних засобів”. Також окремо не класифікують консультації, які супроводжують надання послуг підкатегорії 47.00.74 “Послуги з роздрібною торгівлі фармацевтичними товарами”. Уся ця продукція (пакувальні матеріали, інструкції, консультації) не повинні розглядатися як окрема продукція чи послуга, а як складова основної продукції.

Для інтерпретації пояснень до класифікаційних позицій CPA-2008 щодо продукції, яка підлягає перевезенню (тобто товарів), можна використовувати пояснення до позицій Гармонізованої системи класифікації та кодування (HS).

У CPA-2008 представлені детальні пояснення до позицій щодо продукції, яка не підлягає перевезенню (тобто послуг). У цих поясненнях для інформації пропонуються описи продукції, яка включена до кожної підкатегорії, та яка з неї виключена. У деяких випадках також надані пояснення стосовно позицій більш високих структурних рівнів CPA-2008.

Коли назва визначає межі позиції CPA-2008, тоді пояснення до цих позицій класифікації додатково уточнюють межі та зміст позиції. Однак до завдань пояснень до позицій класифікації не входить надання вичерпного переліку всієї продукції за кожною позицією; їх варто розглядати просто як переліки прикладів, що ілюструють зміст.

Відповідно те ж саме можна сказати щодо пояснень до HS або до Комбінованої номенклатури (CN) на європейському рівні.

Відходи та брухт; уживані товари.

У переглянутих версіях Міжнародної стандартної галузевої класифікації усіх видів економічної діяльності (ISIC) і Статистичної класифікації економічної діяльності у Європейському Союзі (NACE) розрізняють окремі види економічної діяльності зі збирання, оброблення та видалення відходів і брухту (групи 38.1 та 38.2 в NACE (Rev. 2)) та з відновлення матеріалів (група 38.3 в NACE (Rev. 2)). У процесі перегляду було вирішено класифікувати усі відходи та брухт (як відходи домогосподарств, так і відходи підприємств), призначені для подальшого перероблення, у групі 38.1 “Відходи; послуги зі збирання відходів” CPA-2008. Хоча у CPA-2002 відходи підприємств класифікувалися у виробничих класах, відходи та брухт, отримані в результаті оброблення або видалення, у CPA-2008 включені до групи 38.2 “Послуги з оброблення та видалення відходів”.

Під час відновлення матеріалів відбувається перетворення відходів і брухту у вторинну сировину. Тому ресурсами (сировиною) для відновлюваної діяльності є відходи та брухт, а результатом цієї діяльності є вторинна сировина. Тобто колишні відходи та брухт, які стали придатними для

подальшого процесу трансформації (перероблення), не стають при цьому новою кінцевою продукцією (група 38.3 “Послуги з відновлення матеріалів; матеріали сировинні вторинні”).

У HS розрізняють декілька позицій для відходів та брухту У контексті СРА було проблематично встановити зв'язки між позиціями відходів та брухту у HS і продукцією в результаті відновлення матеріалів. У HS немає жодних указівок щодо придатності відходів і брухту для подальшого їх перероблення. Багато таких елементів могли б вважатися ресурсами (сировиною) для відновлюваної діяльності, а не результатами такої діяльності. Тому позиції HS класифікуються як продукція відновлення матеріалів (вторинна сировина). Крім того, така вторинна сировина не може вважатися відходами чи брухтом, тому що вона перетворена з відходів у корисну продукцію.

Подібна проблема виникає з уживаними товарами, тому збережено колишню традицію – класифікувати уживані товари так, як і нові товари.

Частини і приладдя.

Якщо не зазначено інше, то для класифікації застосовується загальне правило, яке полягає в тому, що виробництво спеціалізованих “частин і приладдя” у СРА-2008 класифікується у тій самій категорії, до якої відноситься продукція (машини, устаткування тощо), яка складається з цих частин і приладдя. Виробництво частин і приладдя є у багатьох видах економічної діяльності, але таке виробництво найбільш важливе у зв'язку із машинним та подібним до нього устаткуванням, транспортним устаткуванням, електричними та електронними приладами. Рубрики HS містять категорії для всієї такої продукції та частин і приладдя до неї.

У більшості випадків HS надає точне визначення позиціям специфічної частини, і проблем із коректним віднесенням цих підрубрик до одного з чотиризначних класів продукції не виникає. З іншого боку, трапляються випадки, коли до підрубрики HS належать деталі іншого промислового походження згідно з NACE (Rev. 2). У виняткових випадках цю проблему можна вирішити за допомогою більш детальних елементів CN. В інших випадках зв'язок між СРА і HS/CN довелося послабити.

Будівлі та споруди.

Будівлі та споруди є частиною СРА-2008, а послуги забудовників уключені до розділів 41 і 42 секції F “Будівлі, споруди та роботи будівельні”. На першому етапі не було вирішено, чи є будівлі та споруди результатом роботи забудовників чи будівельників. Тому в розділі 41 продукцію пов'язано із NACE (Rev. 2) на рівні розділів задля того, щоб мати в наявності обидва випадки. Це питання не виникає у розділі 42, де забудовників і будівельників класифікують разом і відносять до одних і тих же класів.

На другому етапі було визначено, що будівлі та споруди вважаються результатом діяльності забудовників, а роботи з будівництва – результатом діяльності будівельників.

Послуги з ремонту, технічного обслуговування та монтажу.

Відповідно до NACE (Rev. 2) послуги з ремонту, технічного обслуговування та монтажу класифікують в розділі 33 для машин і устаткування, у розділі 43 – для елементів, що складають невід’ємну частину будівель або споруд, у групі 45.2 – для автотранспортних засобів і в розділі 95 – для комп’ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку.

Послуги, що виконують за винагороду або на основі контракту.

Продукцію підрядників, що надають послуги з виробництва продукції, яка їм не належить, класифікують як “послуги, що виконуються за винагороду або на основі контракту”. Виробництво за винагороду або на основі контракту – звичайне явище для деяких видів економічної діяльності, що представлені в NACE (наприклад, діяльність з оздоблення текстилю). Задля цього в CPA створено спеціальні позиції, наприклад, групу 13.3, розділ 18 (частина), групу 24.5 (частина) або групи 25.5, 25.6.

Однак найчастіше певні категорії та підкатегорії, що зазвичай кодуються як zx.yu.9 і zx.yu.99 відповідно, підпадають під рубрику “роботи як частина виробництва, виконані підрядником”. До цих підкатегорій уключають частину процесу або повний процес виробництва, який є невід’ємною складовою процесу виробництва певної продукції і які виконуються підрядником з матеріалів замовника. Підрядник одержує плату за виконану роботу і може включити витрати на незначну кількість використаних додаткових матеріалів, необхідних для її виконання.

Відповідно до концепції національних рахунків, CPA-2008 розглядає продукцію як результат діяльності з виробництва товарів у залежності від того, чи є ресурси (сировина) власністю одиниці, що її виробляє. У випадку, коли ресурси (сировина) не є власністю виробника, результатом діяльності є послуги з перероблення ресурсів (сировини), то ці послуги підрядника сплачує замовник.

Таким чином, у CPA-2008 існують межі між товаром, виробленим за власний рахунок, і послугами з перероблення, наданими за винагороду або на основі контракту.

Оригінали.

CPA-2008 включає оригінальні авторські роботи, твори художників, оригінали програмного забезпечення й аудіовізуальної продукції, оригінали робіт, пов’язаних зі збиранням інформації, дослідження і розроблення, дизайн-проекти, торговельні марки і франшизи, і взагалі оригінальну продукцію, яка захищається як інтелектуальна власність. Класифікація оригіналів у CPA пов’язана з класифікацією послуг, які є результатом відповідної економічної діяльності. Оригінали можуть бути безпосередньо доступні споживачам або підприємствам (наприклад, оригінальні твори образотворчого мистецтва), але найчастіше їх виробляють як допоміжну продукцію, наприклад, “інтелектуальний продукт” в інформаційному секторі.

Авторські права і патенти.

Послуги з надання права на використання об'єктів інтелектуальної власності і природних ресурсів (авторських прав, патентів, ліцензій, торговельних марок, франшиз, прав, пов'язаних із розвідуванням та оцінкою родовищ корисних копалин) також включені до CPA-2008. Їх класифікують у групі 77.4, крім творів, захищених авторськими правами (книг, фільмів, музичних творів, програмного забезпечення, комп'ютерних ігор), які відносяться до розділів 58 і 59. Послуги з управління правами промислової власності, авторськими правами і доходами від них класифікуються в підкатегорії 74.90.20 "Послуги професійні, технічні та комерційні інші, н.в.і.у.", окрім прав, пов'язаних із використанням художніх, літературних і музичних творів (58.11.60, 58.12.30, 58.14.40, 90.02.19) або кінематографічних і аудіовізуальних творів (59.13.12).

Отже, характерною ознакою розвитку статистичної науки та практики можна вважати те, що використання понять, покладених в основу статистичних класифікацій видів економічної діяльності, продукції та товарів, ґрунтується на сучасному соціально-економічному розвитку суспільства і сприяє розвитку економічної науки, оскільки розширює теоретичні засади його вивчення.

Використані джерела

1. International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC), Rev.4. Department of Economic and Social Affairs. Statistics Division. Statistical Papers. Series M No. 4, Rev.4, – United Nations – New York – 2008.
2. Международная стандартная отраслевая классификация всех видов экономической деятельности, Статистические документы, серия М, №4, Rev.2 (издание Организации Объединенных Наций, в продаже под № R.68XVII.8).
3. Nomenclature of Activities European Community (Rev.2 – 2006).
4. The statistical classification of products by activity (CPA Rev. 2) in the European Economic Community
5. Parfentseva N., Karpov V., Davydova O., Gonchar A., Danilchenko K. Ukrainian Classification of Types of Economic Activities in Cherkasy Region / Ukraine. – Kyiv, Ministry of Statistics of Ukraine, 1997. – 60 p.
6. Parfentseva N.O. The Use of the Economic Activity Classification by Ukrainian Statistical Offices/ Economic and Social Statistics in Transition, Kiev, 1998. – 20-22 Oct. – P. 46-51.
7. Parfentseva N.A. International and National Statistical Classifications: methodology, experience, problems. – TACIS, 2000. – 342 p.
8. Державний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009-96. – К.: Держстандарт України, 1996. – 249 с.
9. Державний класифікатор України. Державний класифікатор продукції та послуг. ДК 016-97. – К.: Держстандарт України, 1998. – Т 1-4 – 1010 с.
10. Національний класифікатор України / Класифікація видів економічної діяльності (NACE, Rev.1.1 – 2002), ДК 009:2005 К.: Держспоживстандарт України, 2005. – 190 с.
11. Національний класифікатор України / Класифікація видів економічної діяльності (NACE, Rev.2 – 2002), ДК 009:2010 К.: – Держкомстат України, 2010. – 195 с.

12. Національна статистична класифікація України / Центральна статистична класифікація продукції за видами економічної діяльності (Центральна статистична класифікація) – К.: Держкомстат України, 2006. – 361 с.
13. Методологічні основи та пояснення до позицій Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД-2010).К.: – Держкомстат України, 2011, 369 с.
14. Загальний класифікатор галузей народного господарства. – Міністерство статистики України / Інформаційний бюлетень Міністерства статистики України. – 1995. – № 2-3 – 18-67 с.
15. Основні методологічні положення співставлення Загального класифікатора галузей народного господарства (ЗКГНГ) з Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД). – К: М-во статистики України, 1996. – 54 с.
16. Богданова Л., Парфенцева Н., Ланксьяр Н., Брюно Э. О создании официальной русскоязычной версии статистической классификации видов экономической деятельности Европейского Союза (NACE Rev.1) // Информационный бюллетень Статкомитета СНГ. – Москва, 1998. – 2 (34). – С. 54-56.
17. Бургін М.С., Парфенцева Н.О., Гладкова В.І. Математичне моделювання статистичних класифікацій. – К., 1997. – 50 с. (Препр. / Держкомстат України).
18. Гладкова В.І., Жуковська Ю.Г. Перспективні напрями змін класифікацій видів економічної діяльності та продукції // Збірник текстів доповідей на науково-практичній конференції з нагоди Дня працівників статистики “Система державної статистики в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи”. – Київ, 2004. – С. 178-184.
19. Жуковська Ю.Г. Етапи створення національних статистичних класифікацій. // Збірник текстів доповідей на науково-практичній конференції з нагоди Дня працівників статистики “Система державної статистики в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи”. – Київ, 2003. – С. 157-165.
20. Жуковська Ю.Г. Методологічні аспекти перегляду Класифікації основної продукції // Статистика України. – 2005. – № 3. – С. 54-56.
21. Карпов В., Єршов Ю., Степанкевич К., Класифікація видів науково-технічної діяльності та проблеми їх впровадження // Проблеми статистики. – 2000. – №2. С. 19-21.
22. Осауленко А.Г., Парфенцева Н.О., Карпов В.І Об опыте разработки и внедрения национальной Классификации видов экономической деятельности в Украине // Материалы научно-практической конференции “Проблемы теории и практики статистики в переходный период”, Минск, 1996. – С. 71-80.
23. Осауленко О.Г., Парфенцева Н.О. Використання статистичних класифікацій органами державного управління // Статистика України. – 2001. – № 2. – С. 4-14.
24. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: розвиток і впровадження: Монографія. - К.: ВПД “Формат”, 2009.- 600 с.
25. Парфенцева Н.А. Международные и национальные классификации: методология, опыт, проблемы. – ТАСИС, 2000. – 345 с.
26. Парфенцева Н.А. Обзор опыта внедрения классификации видов экономической деятельности в Украине: Отчет семинара высокого уровня программы ТАСИС в области статистики “Внедрение статистических классификаций в странах СНГ” / Евростат, 1998. – С. 54-61.
27. Парфенцева Н.О. Методологічний підхід щодо проведення аналізу структури економіки України за Класифікацією видів економічної діяльності // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України, 1999. – № 4. – С. 141-157.

28. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: Впровадження й використання. – К.: Основи, 2000. – 351с.
29. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації діяльності та продукції: стан та перспективи розвитку // Науковий вісник Державної академії статистики, обліку та аудиту – 2004. – № 1(2). – С. 25-35.
30. Парфенцева Н.О. О разработке национальных статистических классификаций в Украине // Материалы семинара “История и перспективы введения статистических классификаций в СНГ и Монголии”, Минск, 1997. – С. 154-160.
31. Парфенцева Н.О. Про впровадження в Україні міжнародних статистичних класифікацій видів економічної діяльності // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 1997. – №1. – С. 51-63.
32. Парфенцева Н.О. Українська шкала національних статистичних класифікацій // Науковий вісник Державної академії статистики, обліку та аудиту, 2008, №4. С. 5-30.
33. Парфенцева Н.О., Гладкова В.І. Вирішення методологічних проблем побудови базових статистичних класифікацій України // Статистика України. – 1999. – №2. – С. 9-14.
34. Парфенцева Н.О., Гладкова В.І., Жуковська Ю.Г. Розвиток національних статистичних класифікацій в Україні // Статистика України. – 2004. – №1. – С. 80-83.
35. Парфенцева Н.О., Жуковська Ю.Г. Державне управління у системах статистичних класифікацій // Науковий вісник Державної Академії статистики, обліку та аудиту – 2005. – №2. – С.
36. Парфенцева Н.О., Товмаченко Н.М. Методологічні основи проведення статистичного аналізу структури економіки України за Класифікацією видів економічної діяльності. – К., 1999. – 49 с. (Препринт / Держкомстат України. НДД статистики).
37. Шипкіна К.М., Парфенцева Н.О. Сучасний стан та розвиток національних статистичних класифікацій України // Збірник текстів доповідей на IV науково-практичній конференції з нагоди Дня працівників статистики “Система державної статистики в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи”. – Київ, 2006. – С. 9-24.
38. Шипкіна К.М., Парфенцева Н.О., Варнідіс А.В. Основні концептуальні засади Статистичної класифікації видів економічної діяльності ЄС – NASE (Rev.2) // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики К.: Держкомстат 2008, С. 11-24.
39. Сайт Євростату – <http://europa.eu.int/comm/>
40. Сайт Держстату України – www.ukr.stat.gov.ua
41. Сайт Євростату – <http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures>
42. Сайт Організації Об'єднаних Націй – <http://unstats.un.org/unsd/cr>

Анотація

За результатами проведеного аналізу визначено вплив соціально-економічного розвитку суспільства на основні методологічні засади статистичних класифікацій. Відмічено використання основних методологічних засад статистичних класифікацій економічною наукою.

Ключові слова: статистичні класифікації, методологічні засади статистичних класифікацій, види економічної діяльності, продукція, товари, послуги.

Аннотація

По результатам проведенного анализа установлено влияние социально-экономического развития общества на основные методологические основы статистических классификаций. Отмечено использование основных методологических основ статистических классификаций экономической наукой.

Ключевые слова: статистические классификации, методологические основы статистических классификаций, виды экономической деятельности, продукция, товары, услуги.

Summary

Based on the analysis performed the influence of society social and economic development over underlying methodology of statistical classifications has been identified. It has been revealed how economic science uses underlying methodology of statistical classifications.

Keywords: statistical classifications, underlying methodology of statistical classifications, types of economic activities, output, goods, services.

